

Postavenie SIŽP ako povoľujúceho orgánu

Zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o IPKZ) vstúpil do platnosti 31. júla 2003, a to transponovaním smernice č. 96/61/EC o IPKZ. Povoľujúcim orgánom pre oblasť integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia sa stala Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP). Kompetencie SIŽP sa rozšírili o výkon miestnej štátnej správy v životnom prostredí.

Na činnosť, ktorú SIŽP bezprostredne po účinnosti zákona o IPKZ začala vykonávať, bolo potrebné celý útvar zriadiť a zabezpečiť personálne, materiálne a v konečnom dôsledku aj technicky. Vznikol útvar integrovaného povolenia a kontroly (ďalej len útvar IPK). Súčasne vznikli aj štyri odbory integrovaného povolenia a kontroly (ďalej len odbory IPK) v inšpektorátoch životného prostredia v Bratislave, ktorý má aj vysunuté pracovisko v Nitre, v Banskej Bystrici, Košiciach a v Žiline.

SIŽP v zmysle zákona o IPKZ:

- je správnym orgánom v integrovanom povolení, pri konzultácii a predbežnom prerokovaní žiadostí,

- zabezpečuje vyjadrenia cudzieho dotknutého orgánu a jeho účasť na konaní,

- vykonáva štátny dozor,

- ukladá pokuty za iné správne delikty.

V oblasti najlepších dostupných techník:

- sleduje výskum a vývoj technického rozvoja pre jednotlivé priemyselné odvetvia, určuje najlepšie dostupné techniky pre ne a zverejňuje podstatné údaje o týchto technikách,

- spolupracuje so združeniami prevádzkovateľov v jednotlivých priemyselných odvetviach vo veciach zavádzania najlepších dostupných techník v jednotlivých kategóriách prevádzok,

- monitoruje a vyhodnocuje získané údaje z používania najlepších dostupných techník v jednotlivých kategóriách prevádzok a vyhodnotenia poskytuje Ministerstvu životného prostredia SR a združeniam podnikateľov v jednotlivých priemyselných odvetviach.

Problematica integrovaného povolenia je proces najnáročnejší a najzložitejší v oblasti životného prostredia, preto bolo nevyhnutné zabezpečiť túto činnosť vysokokvalifikovanými, odbornými pracovníkmi. SIŽP sa spoliehala na vlastných pracovníkov, ktorí tvoria jadro útvaru IPK, ale aj na pracovníkov získaných z odborov životného prostredia okresných a krajských úradov. Len skúbením práce vysokokvalifikovaných pracovníkov v oblasti životného prostredia sme mohli, v relatívne krátkom čase, dodržať termín vydania prvých integrovaných povolení pre „nové prevádzky“, limitovaný vstupom Slovenskej republiky do EÚ, teda 30. apríl 2004.

Prevádzkovateľom „nových prevádzok“, teda tým, ktorí svoju činnosť začali po 30. októbri 2000, pracovníci odborov IPK zasielali výzvy, aby si v určenom termíne podali žiadosť o vydanie integrovaného povolenia. Okrem tejto činnosti pracovníci odborov IPK permanentne konzultovali s prevádzkovateľmi jednak či prevádzky spadajú pod zákon o IPKZ, ale aj

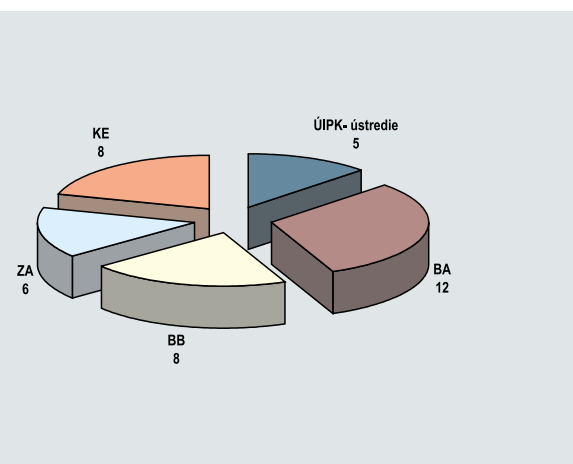
Sídlo ústredia Slovenskej inšpekcie životného prostredia na Karloveskej ulici v Bratislave (foto: Peter Chynoradský)

Prehľad vydaných integrovaných povolení pre nové prevádzky

OIPK	Energetika	Výroba a spracovanie kovov	Spracovanie nerastov	Chemický priemysel	Nakladanie s odpadmi	Ostatné prevádzky	Spolu
Bratislava	2	4	-	2	7	-	15
Banská Bystrica	-	-	-	-	4	1	5
Košice	-	1	-	-	6	-	7
Žilina	-	-	-	-	5	-	5
Spolu	2	5	-	2	22	1	32

obsah a podrobnosti potrebné pre vyplnenie žiadosti.

Túto činnosť zabezpečovalo 21 pracovníkov, ku ktorým do konca roka pribudlo ďalších 18. Dnes integrovaný povoľovací proces zabezpečuje 39 pracovníkov, ktorí sú členení podľa jednotlivých inšpektorátov takto (BA - Bratislava, BB - Banská Bystrica, ZA - Žilina, KE - Košice):

Integrované povolenie je proces, ktorý je otvorený širokej verejnosti. Okrem účastníkov konania a

dotknutých orgánov sa na ňom môžu zúčastniť aj občianske združenia fyzických osôb a záujmové združenia právnických osôb. K povoľovanej činnosti v prevádzke sa môžu vyjadriť aj občania obce, v ktorej sa prevádzka nachádza, a to formou petície. Celý proces je od jeho začiatku až po vydanie integrovaného povolenia otvorený aj pre verejnosť. Povoľujúci orgán zverejňuje podstatné údaje o žiadosti na úradnej tabuli obce, v ktorej sa povoľovaná prevádzka nachádza, ale aj na úradnej tabuli povoľujúceho orgánu a, samozrejme, aj na internetovej stránke SIŽP. Zároveň vyzýva zúčastnené osoby a verejnosť dakedy a kde môžu podať prihlášku a kde je možné nazrieť do žiadosti.

Vydanie integrovaného povolenia trvá 90 dní od ústneho pojednávania, ale maximálne 6 mesiacov od začatia konania - od podania kompletne a správne vyplnenej žiadosti.

Integrované povolenie je výsledok dialógu medzi prevádzkovateľom a povoľujúcim orgánom. Až po vzájomnej dohode povoľujúci orgán určí podmienky prevádzkovania a vydá integrované povolenie. Našou úlohou v procese integrovaného povolenia je posúdiť

Prehľad vydaných integrovaných povolení pre jestvujúce prevádzky

OIPK	Energetika	Výroba a spracovanie kovov	Spracovanie nerastov	Chemický priemysel	Nakladanie s odpadmi	Ostatné prevádzky	Spolu
Bratislava	-	1	2	1	3	1	8
Banská Bystrica	1	0	1	3	4	1	10
Košice	1	1	-	-	7	-	9
Žilina	-	1	-	-	7	2	10
Spolu	2	3	3	4	21	4	37

Prehľad podaných žiadostí v roku 2004

OIPK	Energetika	Výroba a spracovanie kovov	Spracovanie nerastov	Chemický priemysel	Nakladanie s odpadmi	Ostatné prevádzky	Spolu
Bratislava	1	2	6	2	26	3	40
Banská Bystrica	3	2	5	4	8	4	26
Košice	1	4	1	3	18	-	27
Žilina	-	4	2	-	13	5	24
Spolu	5	12	14	9	65	12	117

technológiu prevádzky z hľadiska jej vplyvu na životné prostredie - v porovnaní s najlepšou dostupnou technikou (BAT), a či vyhovuje požiadavkám jednotlivých zložkových predpisov a emisným limitom.

Informácie o danom priemyselnom odvetví, o používaných technikách a procesoch, materiálových tokoch, emisných limitoch a o monitorovaní emisií poskytujú referenčné dokumenty BAT (BREF), ktorých zverejňovanie zabezpečuje Európska komisia prostredníctvom Európskej kancelárie pre IPKZ v španielskej Seville. V integrovanom povolení môžu mať prevádzky stanovené podmienky na dosiahnutie BAT. Preto väčšina, hlavne jestvujúcich prevádzok, ak bude chcieť dosiahnuť BAT, bude musieť uskutočniť rekonštrukciu svojich zariadení. Čas potrebný na dosiahnutie BAT nie je limitovaný a prevádzkovateľ si ho môže rozdeliť do určitých krokov, ktoré sa premietnu do podmienok integrovaného povolenia.

Do 30. apríla 2004, v zmysle zákona o IPKZ, sme vydali 32 integrovaných povolení pre nové prevádzky.

Harmonogram vydávania integrovaných povolení do 30. októbra 2007

V minulom roku sme vydali aj 37 integrovaných povolení pre „jestvujúce prevádzky“ - také prevádzky priemyselných činností, ktoré mali svoju činnosť povolenú pred 30. októbrom 2000.

V roku 2004 sme vyzývali ďalších prevádzkovateľov jestvujúcich prevádzok, aby si podali žiadosti o vydanie integrovaného povolenia. Na základe týchto výziev sme prijali 117 spracovaných žiadostí a začali sme správne konať vo veci vydania integrovaného povolenia.

Druhý časový horizont, dakedy musia mať všetky jestvujúce prevádzky vyda-

né integrované povolenie, je 30. október 2007. Aby naša povoľovacia činnosť nebola chaotická, a aby prevádzkovatelia nevyužívali posledný termín podania žiadosti - 31. december 2005 - spracovali sme si časový harmonogram podávania žiadostí o vydanie integrovaného povolenia tak, aby sme každý rok vydali v priemere približne 150 integrovaných povolení.

Ak chceme tento časový horizont dosiahnuť, je nevyhnutné, aby prevádzkovatelia dodržiavali termíny určené povoľujúcim orgánom. V opačnom prípade sa dostaneme do časového stresu a dodržanie druhého časového horizontu by mohlo byť ohrozené. Z toho následne vyplýva, že všetky prevádzky spadajúce pod zákon o IPKZ, ktoré nebudú mať do 30. októbra 2007 vydané integrované povolenie, nebudú môcť svoje prevádzky ďalej prevádzkovať.

V minulom roku sa konštituovalo BAT centrum, ktoré bude zabezpečovať a sprostredkovať informácie medzi zástupcami priemyselných zväzov a Európskou kanceláriou IPKZ v Seville. Okrem toho zhromažďujeme informácie o:

- systéme činnosti európskej kancelárie IPKZ v Seville pri príprave referenčných dokumentov (BREF) pre BAT,
- doteraz vypracovaných a rozpracovaných BREF-och,
- systéme používania BREF-ov a postupe pri posudzovaní BAT v niektorých členských štátoch EÚ.

Zorganizovali sme pracovné rokovania so zástupcami Ministerstva hospodárstva SR, Ministerstva pôdohospodárstva SR, ale aj zástupcami priemyselných zväzov a združení, na ktorých sme získali konkrétne kontakty na prevádzkovateľov, ktorí budú aktívne pracovať v technických pracovných skupinách na príprave alebo aktualizácii BREF-ov.

V minulom roku sme vykonali aj prvé kontroly plnenia podmienok integrovaných povolení - na základe podaných podnetov. Kontroly sa týkali dvoch skládok odpadu a v oboch prípadoch sme zistili nedodržiavanie podmienok integrovaného povolenia.

Vlani sme riešili tiež dve odvolania, ktoré boli podané voči prvostupňovým integrovaným povoleniam. Obidve boli zamietnuté a prvostupňové rozhodnutia potvrdené.

Útvár IPK okrem svojej hlavnej činnosti vykonáva štátnu správu podľa zákona č. 468/2002 Z. z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu. Vykonáva štátny dozor, dáva stanoviská k žiadosti organizácie o registráciu a ukladá pokuty.

Na záver by som chcela zdôrazniť, že aj napriek náročnej a komplikovanej práci nie sú s výkonom štátnej správy v integrovanom povoľovaní problémy. Zákonom stanovené termíny sa dodržiavajú. Problémy by mohli nastať až pri nedodržaní termínov podania žiadosti samotnými prevádzkovateľmi, prípadne pri odkladaní termínu ich podania. Integrovaným povoľovaním sa zjednoduší povoľovací proces pre prevádzkovateľov, lebo jedným povolením dostanú povolenie pre oblasť ochrany životného prostredia a súčasne, ak ide o novú stavbu, aj stavebné povolenie.

Ing. Helena Nitschneiderová
hlavná inšpektorka útvaru
integrovaného povoľovania a kontroly SIŽP

Prehľad o prevádzkach, ktoré budú spadať pod integrované povolenie, rozčlenený podľa povoľovanej kategórie priemyselnej činnosti v zmysle prílohy č. 1 zákona o IPKZ.

